De Nicolaas

Activiteitenverslag 2025

Als bestuur van de Stichting Grote of Sint Nicolaaskerk te Brouwershaven kijken wij met veel voldoening terug op het jaar 2025. Een jaar dat zich kenmerkt door veel dynamiek, nieuwe initiatieven, een grote publieke belangstelling en een gestroomlijnde, betrokken organisatie met enthousiaste vrijwilligers.

Steun uit de samenleving

De Nicolaas ondervindt een brede steun vanuit de samenleving, zowel lokaal als breder (nationaal en zelfs internationaal). Zo hebben wij een groot **Vrienden**-bestand, met vanzelfsprekend een sterke lokaal gebonden basis, maar ook met Vrienden elders uit het land en uit het buitenland.
Naast de particuliere Vrienden hebben we sponsoren uit het bedrijfsleven, onderverdeeld in **Gildeleden** en leden van het **Genootschap**.

Tot slot zijn wij gesteund door een grote hoeveelheid bezoekers die via een vrijwillige gift bijdragen aan de instandhouding van ons schitterende monument.

Activiteiten en resultaten

De in 2025 uitgevoerde activiteiten kunnen onderverdeeld worden in de volgende zes categorieën, alles vanuit de eerder genoemde doelstelling: “Zorgdragen voor een gezonde financiële basis om de instandhouding van het kerkgebouw te waarborgen, voor nu en voor volgende generaties”:

- Openstelling en erfgoedbeleving
- Concerten, exposities, evenementen en commerciële verhuur
- Productverkoop
- Instandhouding
- Herbestemming
- Professionalisering

Openstelling en erfgoedbeleving

In 2025 zijn op dit gebied de volgende acties ondernomen:
- In het gehele seizoen van begin april tot eind november is De Nicolaas bijna dagelijks opengesteld voor bezoek. Meer dan 33.000 bezoekers hebben wij het afgelopen jaar in De Nicolaas mogen ontvangen, een zelfde aantal als in het voorgaande jaar!

Concerten, exposities, evenementen en commerciële verhuur

Concerten
- Concerten in het klassieke genre: optredens van Het Zeeuws Orkest, de Cantatekaravaan en diverse ensembles in de categorie Oude Muziek;

- Concerten in het meer populaire segment, zoals The Orpheans Big Band;
- Orgelconcerten georganiseerd door onze eigen organist Marien Stouten en met medewerking van een groot aantal gastorganisten;
- Orgelconcerten “Bach op zondag” georganiseerd door Marien Stouten;
- Klankschaalconcerten;

Exposities
- In de gehele zomerperiode bevond zich in De Nicolaas een expositie onder de naam: “De Nicolaas 700!”. Deze expositie maakte deel uit van de manifestatie met de overeenkomstige naam, georganiseerd door de Stichting Cultuur en Erfgoed Brouwershaven (SCEB).
  De expositie bestond uit een 6-tal banners met ieder een eigen thema, gekoppeld aan een gebouwonderdeel van De Nicolaas en een expositie over “De klokken van Urk”.
  De thema’s die via de banners aan het publiek werden gepresenteerd behandelden bijzondere gebeurtenissen uit de geschiedenis van Brouwershaven en van De Nicolaas.
  In aansluiting op de expositie werden lezingen georganiseerd en rondleidingen verzorgd.
  Voor detailinformatie zie: https://brouwershaven.nu/stichting-brouwershaven/

Evenementen en commerciële verhuur
- Winterfair, driedaags evenement met maar liefst 3.500 bezoekers;
- Fotosessies, meestal in relatie tot een bruiloft, maar ook voor familie-aangelegenheden en voor fotoworkshops;
- Huwelijksceremonies, recepties en huwelijksfeesten;
- Kerkdiensten vanuit de Protestantse Gemeente te Brouwershaven(zomerseizoem)
- Afscheidsbijeenkomsten van overledenen uit de regio;
- Gedachtenisdienst ter herdenking van de overledenen in Brouwershaven;
- Kerstzanguur

Productverkoop
Na de introductie van het Nicolaasbier in 2022 hebben we ook in het afgelopen jaarweer een flinke hoeveelheid van dit bijzondere bier verkocht. De reacties op de kwaliteit van het Nicolaasbier zijn zeer positief.
De relatie tussen het huidige Nicolaasbier en de oorspronkelijke instandhouding van het kerkgebouw via de belasting op bier wekt nog steeds veel belangstelling bij de bezoekers van De Nicolaas.

Instandhouding
In 2025 is noodzakelijk correctief onderhoud uitgevoerd evenals het planmatig onderhoud vanuit het 6-jarige, door de overheid gesubsidieerde, SIM traject (2023-2028). De overheid draagt voor 60% bij in de kostendekking van dit planmatig onderhoud.
Voor het instandhouden van De Nicolaas worden jaarlijks verschillende inspecties uitgevoerd door daartoe gekwalificeerde partijen: de bliksembeveiliging, de klokkenstoel, de bouwkundige staat van het gebouw. Met regelmaat wordt ook een inspectie door de Brandweer en de Veiligheidsregio uitgevoerd.

Het herbestemmen van De Nicolaas
Het bestuur van de beheerstichting van De Nicolaas heeft inmiddels alweer zo’n 6 jaar geleden aangegeven dat zij de instandhouding van het kerkgebouw op de langere termijn niet meer kan waarborgen. De inkomsten vanuit het gebruik van het gebouw zijn onvoldoende om het komende groot-onderhoud uit te kunnen voeren.

Tevens heeft de kerkenraad van de Protestantse Gemeente aangegeven het eigendom van het kerkgebouw te willen overdragen aan een andere partij, omdat zij het eigendomsrisico niet meer kunnen dragen door een steeds verder afnemend aantal gemeenteleden.

De Gemeente Schouwen- Duiveland heeft in 2024 financiering beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van een Haalbaarheidsonderzoek met marktconsultatie.
In 2024-2025 is dit onderzoek uitgevoerd door een werkgroep bestaande uit verschillende gerenommeerde vakspecialisten. De voorlopige resultaten zijn begin 2025 in een participatietraject gepresenteerd aan de achterbannen van de verschillende stakeholders, aan de betrokken wethouder, aan de raadsleden en aan de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.
De plannen zijn uitermate positief ontvangen.
In de tweede helft van 2025 is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden van fondsenwerving. Tevens is een plan van aanpak opgesteld voor de verdere planuitwerking.

In 2026 worden de Gemeente en de Provincie Zeeland benaderd voor een bijdrage aan het benodigd budget voor de herbestemming. Ook zal in dit jaar de fondsenwerving inhoud worden gegeven,

Het professionaliseren van de organisatie, juridisch eigendom
In lijn met de herbestemmingsplannen is in 2025 gestart met de voorbereidingen voor het professionaliseren van de organisatie en de overdracht van het juridisch eigendom. In detail:

- Nieuwe stichtingsstructuur en bijbehorende statuten:
  De huidige beheerstichting wordt doorontwikkeld naar Stichting De Nicolaas en SCEB wordt doorontwikkeld naar Stichting De Nicolaas – Cultuur en Erfgoed.
  Beide stichtingen blijven een culturele ANBI.
  Stichting De Nicolaas komt geheel los te staan van de Protestantse Gemeente te Brouwershaven en zal zich met nagenoeg de gehele bedrijfsvoering bezighouden,
  Stichting De Nicolaas – Cultuur en Erfgoed zal zich met name richten op een eigen programmering en het daartoe subsidies inwinnen vanuit fondsen.
- Versterking van de besturen en de bedrijfsorganisatie:
  In de basis blijft de gehele organisatie gebaseerd op medewerkers die onbezoldigd hum werkzaamheden uitvoeren. Op specifieke vakgebieden worden professionals aangehaakt, zoals een accountant en een administratiebureau, maar ook op het gebied van marketing en communicatie zullen professionals gecontracteerd worden.
- Overdracht van het juridisch eigendom:
  De Protestantse Gemeente te Brouwershaven is de juridisch eigenaar van De Nicolaas. Dit eigendom zal worden overgedragen naar de hernieuwde stichting De Nicolaas.